

GUIDE FÖR ATT KÄNNA IGEN BEHOV AV STÖD OCH STÖDA LÄRANDET

OULU

LÄS- OCH SKRIVSVÅRIGHETER

KÄNNETECKEN

- Läsningen och skrivningen kan vara långsam och ordavkodningen inkorrekt.
- Svikt i särskilt de fonologiska funktionerna (språkets ljudmässiga form).
- Ord som liknar varandra i skrift kan lätt blandas ihop.

HUR KAN DET HÄR SYNAS I LÄRANDET?

- Den studerande kan ha försämrad läsförståelse.
- Den studerandes texter innehåller många stavfel.
- Den studerande har svårigheter med att följa med i texten.
- Den studerande har svårigheter med att tolka t.ex. kartor.

HUR KAN DU STÖDA?

- Använd mångsidiga undervisningsmetoder och olika medier.
- Använd nyckelord och modelltexter och exempel.
- Utnyttja ljudböcker och -filer.
- Erbjud olika hjälpmedel.
- Ge tillräckligt med tid och försäkra dig om att den studerande har förstått uppgiften.

MATEMATIKSVÅRIGHETER

KÄNNETECKEN

- Svårigheter med de fyra räknesätten.
- Räknandet är långsamt och ofta inkorrekt.
- Svag taluppfattning och antalsuppfattning.
- Svårigheter att förstå och använda matematiska begrepp.

HUR KAN DET HÄR SYNAS I LÄRANDET?

- Den studerande behöver betydligt mera tid för räkneuppgifter.
- Det saknas siffror, eller de byter plats i beräkningarna.
- Den studerande skriver siffror fel.
- Den studerande blir lätt frustrerad i arbetet med att lösa uppgifter.

HUR KAN DU STÖDA?

- Använd konkreta exempel, modeller och formler.
- Utnyttja minnesregler och erbjud kontrollistor.
- Modellera uppgifterna ett steg i taget.
- Uppmuntra den studerande att göra anteckningar, visualisera och använda olika metoder för att gestalta arbetet.
- Använd mångsidiga undervisningsmetoder.
- Använd undervisningsvideon.

KONCENTRATIONS- SVÅRIGHETER

KÄNNETECKEN

- Rastlöshet, koncentrationssvårigheter, glömska, impulsivitet.
- Utmaningar med att jobba längre tider och svårigheter med att tillägna sig ny information.
- Svårigheter med att planera, genomföra och hålla styr på den egna arbetsprocessen.

HUR KAN DET HÄR SYNAS I LÄRANDET?

- Den studerande är rastlös under lektionerna, svårigheter med att fokusera.
- Den studerande tappar bort material och saker.
- Den studerande glömmer instruktioner, prov eller viktiga datum.
- Den studerande lämnar uppgifter på hälft eller missar deadline.

HUR KAN DU STÖDA?

- Ha en tydlig struktur på dina lektioner.
- Dela upp uppgifterna i små steg och ge tydliga instruktioner.
- Tänk på den studerandes arbetsmiljö.
- Ge en tidtabell för uppgifterna, med tid för pauser och låt den studerande fokusera på en sak i taget.
- Utnyttja olika hjälpmedel för tidshantering (timer, påminnelser, kalendrar).
- Utnyttja olika hjälpmedel som kan stöda lärandet (musik, hörlurar, skärmar).

SVÅRIGHETER MED EXEKUTIVA FUNKTIONER

KÄNNETECKEN

- Svårigheter med att planera och genomföra uppgifter utan stöd.
- Problem med tidshantering.
- Svårigheter med att komma ihåg instruktioner och komplicerade uppgifter i flera steg.

HUR KAN DET HÄR SYNAS I LÄRANDET?

- Den studerande kämpar med att komma igång med och planera sitt arbete, går i baklås eller har svårt att hantera sin tidsanvändning.
- Den studerande har svårigheter med att arbeta målmedvetet.
- Den studerande är ofta sen och har utmaningar med tidshantering.

HUR KAN DU STÖDA?

- Ge tydliga tidsramar.
- Ge tydliga instruktioner och modeller för att arbeta med uppgifter. Visualisera.
- Uppmuntra den studerande att göra upp ett dagsschema för sitt arbete.
- Presentera innehållet i studieavsnittet och ge deadline för obligatoriska uppgifter.
- Använd modelltexter och visualisera hur det lönar sig att arbeta i studieavsnittet.
- Dela upp lektionerna i mindre arbetspass.

STRESS OCH ÅNGEST

KÄNNETECKEN

- Undvikande beteende, rädsla för sociala situationer, panikreaktioner, fysiska och psykiska symptom, rädsla och lamslagenhet.
- Utmaningar med att påbörja och avsluta uppgifter.

HUR KAN DET HÄR SYNAS I LÄRANDET?

- Undvikande beteende (i samband med par- och grupparbete, presentationer, sociala relationer), ångest inför prov, hög frånvaro, fysiska, emotionella och psykiska tecken.
- Lägre prestationsförmåga och resultat vid prov och andra bedömningssituationer.

HUR KAN DU STÖDA?

- Skapa en uppmuntrande, trygg och lugn studiemiljö.
- Förutse situationer som kan ge upphov till stress och berätta i god tid om kommande presentationer och bedömningssituationer.
- Erbjud mångsidiga sätt att visa prov på kunskande (presentationer utan publik, mindre grupper).
- Hjälプ den studerande att ställa upp realistiska mål och delmål.
- Ge möjlighet att skriva prov och göra uppgifter i enskilda utrymmen.
- Ge uppmuntrande och konkret feedback och synliggör också små framgångar.